

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

IX. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM.

ÁRA: 30 FILLÉR

1967. DECEMBER 16.

DR. SZABÓ KÁLMÁN:

Hivatástudatból is vizsgálol...

Az elkövetkező napok és hetek — hasonlóan más tanévek vizsgaidőszakaihoz — koncentrált erőfeszítést, felelősségteljes helytállást kívánnak valamennyi hallgatóktól. De ez a mostani „munkacsús” nagyban különbözik sok korábbi vizsgaszektől: egybeesik a hazai közvéleményt élesen foglalkoztató eseménnyel, az új mechanizmus bevezetésével. Azt szeretnénk, ha hallgatóink, s éppen a MI EGYETEMÜNKE, melyen megértették az esemény jelentőségét és ha a vizsgára készülés, a vizsgatárgyak középpontjában semcsak a nagy országos ügy iránt.

Többről van ezúttal szó, mint egyszerűen arról, hogy bizonyos tárgyaknál vizsgaanyagként, más tárgyaknál az általános tájékozottság ellenőrzése végett számunkérthetik (és kéri is) az új mechanizmus működési elveire, bevezetésének indítékaira, a jelenlegi népgazdasági helyzetre és a következő időszak terveire vonatkozó ismereteiket. (Az MSZMP Központi Bizottsága novemberi határozatának és a közeli napokban ülésező országgyűlés anyagának tanulmányozása mindehhez bőveges lehetőséget nyújt.)

Itt mindenképp hallgatóink fejledező HIVATÁSTUDATI VETÉTI PRÓBATÉTEL ALÁ. Általában az, hogy mint ifjaknak, akik a szocialista értelmiség részét alkotják, — a haladó értelmiségiekre mindig jellemző módon — természetes magatartásukkal kezdve válnak az állandó felelős töredék a világ, s benne a mi társadalmunk közös dolgaival. Különösen pedig az, hogy mint leendő közgazdászok, felküdötték-e magukat a szakmai elhivatottság azon fokára, ahol már szinte belső kényszer hajtja a társadalmi-gazdasági fejleményekkel kapcsolatos — megértésen alapuló — állásfoglalásra, s a folyamatok pozitív befolyolásában való közreműködésre.

Miért szólunk itt a hivatástudat próbatételéről? A következő okokból.

Ismertes, hogy a reform — átfogó jellege miatt, — szükségszerűen érinti hazánk minden polgárát. Érintik mindjárt az indulásakor a fogyasztói árvaltozások, kezdetben kevésbé, de később egyre jobban érezhetőbbé válnak a jövedelemcsökkentés új formáinak, a terv és a piac összekapcsolásán alapuló központi irányításnak, az öndőlő vállalatok és intézményi gazdálkodás rendszerének a kihatásai. Érthető tehát, hogy az egyes emberek konkrét helyzetüknek, természetüknek megfelelően különbözőképpen reagálnak az intézkedésekre. Reagálásaikban sokszor egyszerre jut kifejezésre a változásoknak rájuk nézve előre pontosan nem látható következményeitől való aggodalom, és a bizakodás abban, hogy lényegesen javulhat egyéni helyzetük akár mint fogyasztók, akár mint dolgozók. Akik pedig eljutottak odáig, hogy személyes ügyüket természetesen a társadalmi szintézis részének tekintik, azokban gyakran egyszerre lelhető fel anyagi és eszméi, gazdasági és politikai eredményeink feltétele, illetve a jogos reménykedés szocialista elveink következetes érvényesítésében. Azon sem csodálkozhatunk, hogy akadnak olyanok is, akik fenntartás nélkül szolidaritásukat nyil-

vánították mindaddig, amíg csak a régi mechanizmus bírálatáról, majd pedig az új mechanizmus elveinek kidolgozásáról volt szó, most azonban visszahőkölnek, vagy éppen a kételkedő táborába sodródnak, amikor a véleménynyilvánítás sikeréről a TETTEK mezejére térünk rá, s amikor az előzetes elvi határozatokról a GYAKORLATI CSELEKVÉSRE kerül sor.

Nos, az adott szituációból következő az, hogy ezekben a hetekben minden hallgatónk nemcsak a megszerzett ismeretekből tanáraink előtti vizsgázik, hanem — akarva-akaratlanul — vizsgázik hivatástudatból a családi és a baráti körben, ahol az ünnepekkel tölti, de az egymásközti érintkezésben itt az egyetemen is, ahova szükségszerűen átszűrömlenek társadalmunk különböző rétegeinek hangulat- és eszméiről.

Hivatástudatból vizsgálol, mert ifjúságunk olyan osztályhoz tartozik, amelyet a reform nemcsak mint egyszerű állampolgárt érint, hanem érinti jövőjének mesterségét is, amire készül. Olyan osztályhoz tartozik tehát, amelynek a fiatalok minden csoportjánál több lehetősége és fokozottabb kötelessége volt megismerkedni a gazdasági reform okával, meggyőződni az új mechanizmus szükségszerűségéről, kidolgozni a működési elveinek racionalitásáról, arról, hogy a bevezetendő gyakorlati formák a réginél alkalmazhatóbb eszközökkel szolgálhatnak a szocialista tulajdonviszonyokban rejlő előnyök realizálására, a termelőerők hatékonyabb fejlesztésére és az élet-színvonal erre alapozható gyorsabb növelésére. Most pedig a napvilágot látó népgazdasági tervből, az ifjúság bármely más rétegénél SZAKSZERÜBBEN vagy képes arról meggyőződni, hogy azok, akik az országot vezetik, a népért érzett felelősséggel gondoskodtak azokról a garanciákról, amelyek megőrzésének, hogy az állásfoglalás szükségesszerű átmeneti nehézségei valamely társadalmi réteg életszínvonalát visszavessék.

De ha így van, akkor joggal várhatjuk Tőled azt, hogy Magad ne a kétkedők, még csak ne is a jóindulatú szemlélődők táborát gyarapítsd, hanem helyzeted és képességed szerint állj azoknak sorába, akik cselekvőleg vesznek részt a soronlevo nemzeti vállalkozáshoz méltó közhangulat formálásában. Igaz, nem őrnek osztályzatot az indexedbe — kiállásodért, melyet a gyakorlati tettektől a változásoktól megriadókkal szemben tanúsítasz — meggyőző szavakért, amellyel másokat az általuk fel nem ismert összefüggések nyomára vezetsz; — érveidért, melyek megmutatják, hogy a fogyasztói árrendezés miként szolgálja a tényleges szükségletekre irányuló termelés, a társadalmilag hasznosabb, az alkotó munka ösztönzésére; hogy a személyes fogyasztás nem pusztán az árak, hanem a jobb munkával jobban nevelhető kereset függvénye; — magyarázatodért, amellyel megvilágítod az állással járó nehézségek értelmét, a kisebb-nagyobb emberi konfliktusok lehetőségét és közbene azt, hogy az egyéni bol-

dogulás ezután még inkább a kollektívák, az egész társadalom anyagi és szellemi erősségén alapulhat. De hát, ha nem is nyersz osztályzatot, minthogy tudásodról nem beszámoltál, hanem próbára tetted azt, mivel cselekvő kiállásodban nem önszándék, hanem a közügy szolgálata

vezérelt, és mert — mielőtt még közgazdászra értél volna — elmondhatod: tettél egyetmást leendő szakmád tényleges rangjának fokozott társadalmi megbecsüléséért, ezért azt nyerted el vagy öregbítetted, ami minder: kalkulusnál értékesebb: ÖNBECSÜLESEDET!

Zárszámadás helyett

Elérkezett az év vége, és vele együtt a számadás ideje. Ilyenkor akarva-akaratlanul, mindenki visszanéz a múltba — mit is hozott számára az elmúlt esztendő?

Távol áll tőlünk az a szándék, hogy lapunknak, a Közgazdásznak egész éves munkáját átfogóan értékeljük. Ezt elsősorban olvasóink teszik, és mi már csak hely hiányában sem tudnánk megengedni magunknak. Meg aztán ez kicsit öncéluskodás is lenne saját, belső problémáinkkal, a nyilvánosságot terhelni, a nyilvánosság nem hagyjuk kihasználatlanul azt a lehetőséget, „ürügyet”, amelyet az ó-év búcsúztatása nyújt. Es leirunk néhány gondolatot lapunkról — munkánkról.

A „Közgazdász” legfontosabb feladata az, hogy segítse az egyetemi oktató-nevelő munkát, a KISZ tevékenységét és hogy kimerítő tájékoztatást adjon „saját kis világunk”, egyetemünk apró eseményeiről, tudósítson a valóságnak megfelelően a már lezajlott programokról, és mindezt szívesen és vidáman írja. Ez önmagában azonban nem elég: nem nagyon szolgálhatunk vele a problematikus kérdések felszínre kerülését, ami már sokszor a megoldást is magával hozza. Éppen ezért, amennyire csak lehetett, fórumot biztosítottunk a különböző vitacikkek, javaslatok, gondolatébresztő írásk számára is, a dialektikus materializmus szellemében.

Ezenkívül két speciális feladatot valósítottunk meg ez évben: cikksorozatainkkal igyekeztünk hozzájárulni a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának méltó megünnepléséhez, és sok helyet szenteltünk a gazdaság-irányítási rendszer új mechanizmusával foglalkozó írásknak is.

A mi feladatunk ezen a téren elsősorban az lehet, hogy egyes — új megvilágításból vizsgálódó — tudományos cikkek közlésén kívül, népszerűen, ha úgy tetszik „nem népgazdasági szinten”, hanem „emberközölnél” bemutassuk az új mechanizmus kihatását. Az effajta „apróságok” nem kis mértékben segítik az egész problémakör globális megértését, segítik a közgazdász-hallgató — szocialista közgazdász-szá való nevelését.

Aktuális külpolitikai témákkal nem nagyon foglalkozhatunk. Ez jelenleg nem is lehet feladatunk; egyrészt tudjuk, hogy az egyetemet újság-olvasó emberek látogatják, akik első kézből, a napilapokból, tv-ből, rádióból gyorsan, jól értesülnek minden fontos eseményről. másrészt kéthetente jelenünk csak meg, elég

hosszú a nyomdai átfutási idő, és a terjedelmünk is véges. Ezzel már lényegében el is mondottuk, mi a célunk a jövőre nézve; olyan színes, olvasmányos lapot szeretnénk adni olvasóink kezébe, amelyben mindenki megtalálna az őt érdeklő néhány írást, és amelyre mindenki büszkén mondhatná, hogy „a mi egyetemi lapunk”.

Természetesen mi azon leszünk, hogy technikai eszközeinkkel is fokozzuk a Közgazdász „figyelmet vonzó” hatását. Sajnos a papír minősége, főleg a fotók szempontjából nem a legjobb, de így is módunkban áll néhány „újítást” bevezetni. Főleg a tördelés területén. Nemrég például, kis közvéleménykutatást rendeztünk, és kiderült, hogy a tanárok többsége csak az első és második oldalt olvassa, abból is főleg a „protokollaris” részt, míg a hallgatókat elsősorban a 3-4. oldal érdekli. A jó tördelés, azaz a cikkek elhelyezése, keverése nagymértékben fokozni tudja egy lap tetszetős külsejét, ami az olvasmányosság elengedhetetlen feltétele. Jó tördelés révén elérhetjük, hogy mindenki — valóban magának érezze lapunkat — legáltalában átfussa az egészet.

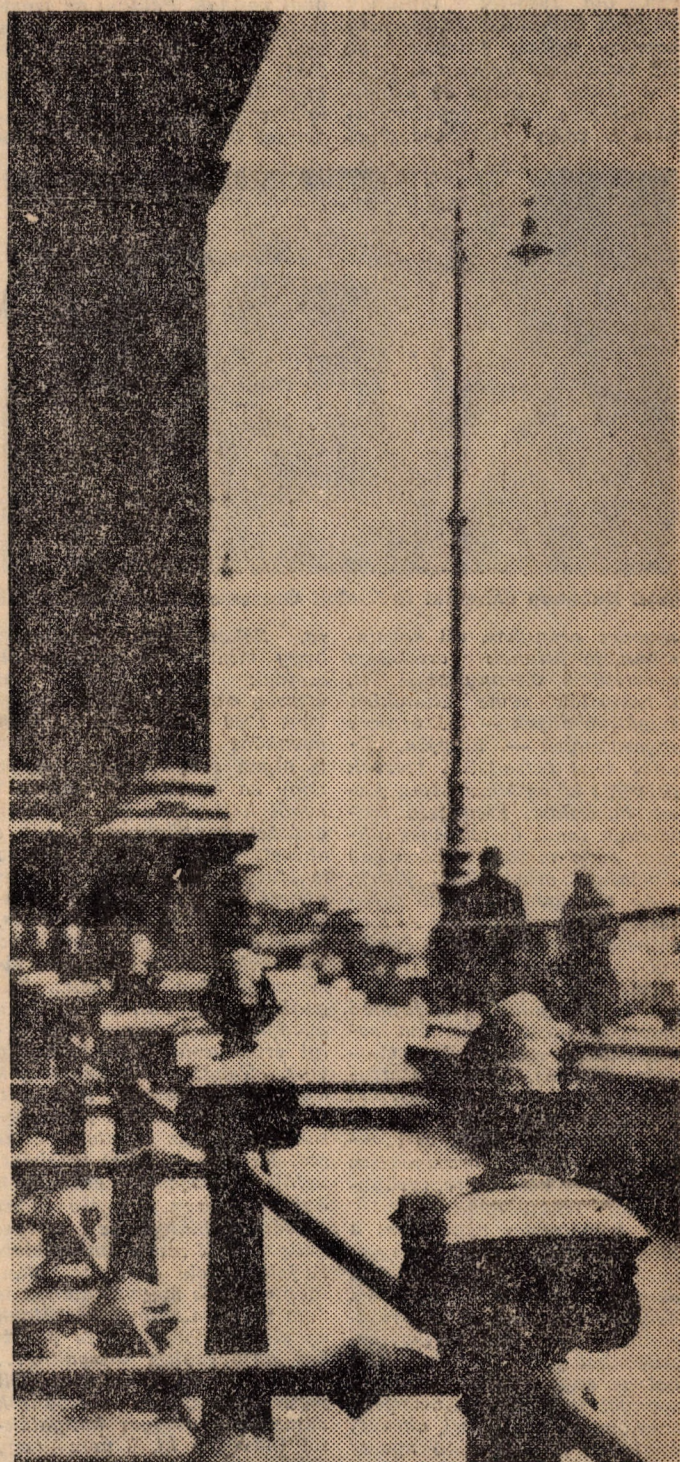
A Közgazdász valóban mindenkié. Bárki felkeresi a szerkesztőség szobát a harmadik emeleten, meghallgatásra, baráti tanácsra talál, és cikke — amennyiben megüti a szűkös mércét — feltétlen közlésre kerül.

A jelenlegi elsősök, másodikosok közül elég kevesen jelentkeztek a Közgazdásznál. Helyesebben: jelentkezni sokan jelentkezték, bejelentették igényüket, hogy írni szeretnének, némelyik még témát is kapott — aztán eltűntek... Mindössze néhányszor hoztak egy — esetleg gyenge — írást, amit ha nem közöltünk azonnal, duzzogva félreálltak. Kevesen írnak az estiek közül is, pedig nagyon-nagyon érdekelné benünket és valamennyiünket, ha egy-egy egyetemi esemény kapcsán, hallatnák hangjukat.

Mi, örömmel várunk a szerkesztőségbe minden hallgatót. Nem az a célunk, hogy újság-írókat neveljünk — törekvésünk csupán az, hogy fórumot biztosítsunk az önálló gondolkodásra kész, jó tollú, egyetemi élet iránt érdeklődő hallgatók számára, akiknek az írás ugyanakkor — még ha a jövőben nem is akarják kamatoztatni a lapnál szerzett ismereteket — jobb fellépést ad, szélesíti látókörüket és segítséget nyújt az egyéni stílus megtalálásában, kibontakoztatásában.

S most végül is engedtessek meg, hogy mindannyiunknak — olvasóknak, íróknak egyaránt: — **BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNJUNK!**

Behavazott szimmetria

Lelassulnak a lépések ilyenkor télen; vizsga következik... (Fotó: Kulcsár)

Félév végi tudnivalók

Az 1967—68. tanév első félévének utolsó tanítási napja; valamennyi tagozaton: december 21.

Vizsgaidőszak:

A nappali hallgatók, valamint az esti-levelező hallgatók, mérnök-közgazdászok és a kiegészítő tanárszakosok vizsgaidőszaka: december 22—január 31. Utóvizsgaidőszak: február 1—15-ig. A terv-matematika II. évfolyamú hallgatók számára a vizsgaidőszak: december 22—január 20; utóvizsgaidőszaka: január 22—30-ig tart.

Előrehozott vizsgák:

A nappali tagozat terv-matematika II. évfolyamán — tekintettel a matematikai állami vizsga I. szigorlatára — december 15—21 között. (Tanszékvezetői hozzájárulással más időpontra is tehető.) Az esti-levelező tagozaton — ideértve a kiegészítő tanárképzőt is — az érdekelteknél lehetséges a vizsga előrehozása, amelyekből nincs vagy már befejeződött a kötelező foglalkozás. A levelező (beleértve a kiegészítő tanárképző tagozatot is), valamint a mérnök-közgazdász hallgatók részére a tanszékek külön időpontokat jelölnek meg és azokat írásban közlik a dékáni hivatalok.

Félév végi aláírások

A nappali hallgatók valamennyi tárgyból kötelesek megszerezni az aláírásokat, a többi tagozat hallgatói viszont csak azokból a tárgyakból, amelyekből a tanszék aláírási feltételt állapít meg. Azokból a tárgyakból, melyekből a félév végén vizsga van, a leckeönnyv aláírása a vizsga alkalmával is lehetséges. (Meghívott vizsgáztató esetén a tárgy előadója vagy a tanszékvezető ír alá.)

Új KISZ-vezetők az általános karon

Az általános kar KISZ-tag-sága december 8-án a vezető-ség leköszönő negyedéves hallgatói helyébe újakat választott: Kari titkár: Réti János III. éves terv-matematika szakos. Gazdasági felelős: Krajcsó-vics Mária II. évf. nemzetkö-zsi. A vezetőségnek továbbra is tagja maradt Beifen János, Buzsák Richárd, Laukó Er-zsébet, Pölöskey Pál és Németh Miklós.

Külföldi diákok — a Dimitrov téren

Egyetemünkön, megalakulásunk óta, 1948-tól tanulnak külföldi hallgatók. Akkor még három voltak, számuk az idő múlásával egyre nő. 1961-ben 18-an, jelenleg 50 külföldi hallgató tanul egyetemünkön. E szám növekedésével

nek nem fajt, hanem egyéb okai vannak. Például az anyagi oldalról nézve, sokan úgy látják, hogy egyes külföldi hallgatók „nagyobb lábon” élnek, mint magyar diákok. (Gondoljunk a Volkswagennel bejáró néger hallgató-

Ennek tagjai: a külügyi bizottság és a külföldi hallgatók. E két bizottság munkája erősíti a külföldi és a magyar hallgatók közötti kapcsolatot, de ennek elmélyülése, főleg a hallgatókon múlik. E kapcsolatok erősödése előnyös mindkét fél számára, hiszen a külföldiek így jobban megismerhetik az országot és a magyarokat, s magyarok is sokat tanulhatnak tőlük. Természetesen ez nem megy könnyen. Az afrikai diákok igen érzékenyek, sokszor túlérzékenyek és igen könnyen sértődnek meg.

Emil Babonon dahomai és Tsehai Gessesse etiópai hallgatóink

egyenes arányban áll egyetemünk jó hírének erősödése nemzetközi viszonylatban is. E hallgatók zöme államközi megállapodások — kultúrscere egyezmények — alapján, illetve más társadalmi szervek (DIVSZ) közvetítése útján jöttek hazánkba. Elenyésző százalékuk tanul önköltséges alapon, ezek viszont kizárólag szocialista országokból jöttek. Az országoként való megosztás igen változatos. A szocialista országok közül NDK-ból, Lengyelországból, Bulgáriából, Szovjetunióból, Kubából és Mongóliából, a fejlődő országok közül példaként sorolhatnánk Adent, Brit Guineát, Etiópiát, Kenyát, Portugál-Guineát és a Dél-Afrikai Uniót. Ez utóbbi két országból illegitíman jöttek el (gondoljunk az ezen országokban élő négerek helyzetére, továbbtanulási lehetőségeikre).

A legnagyobb nehézséget a Magyarországra való megérkezés után a nyelvi probléma okozza. Viszonylag könnyebb a helyzetük a szocialista országokból és az olyan afrikai országokból jött hallgatóknak, hol az angol, francia, vagy a spanyol volt az államnyelv, szemben az arabokkal, akiknél általában a „közvetítő nyelv” hiányáról beszélhetünk. Persze, ezen kívül számos más probléma is felmerül: meg kell szokni a klímát, az étrendet, alkalmazkodni kell az itteni erkölcsi normákhoz, — ez utóbbi különösen a távoli országokból érkezettekre érvényes.

Tanulási szempontjából igen sok problémát okoz az a tény, hogy az előképzettségek között igen nagy eltérések vannak. A fejlődő országokban a humán jellegű tárgyak oktatása van előnyben a reál tárgyakkal szemben. Ezen kívül számolni kell az oktatási rendszerek különbözőségével.

1965-ig a külföldi hallgatók karonként, szakonként voltak toposztotva. Ennek számos hátránya volt. 1965/66-os tanévtől kezdve, már speciális tanszerek alapján történik az oktatásuk. Szervezetileg az általános karhoz tartoznak, s főként egy csoportban tanulnak. E tanszerek célja, olyan közgazdászok képzése, amely megfelel a fejlődő országok szükségletének, tehát elsősorban makroökonómiai és speciális képzést kapnak. A második évfolyam után történik meg a szakosítás. Az első két évben a politikai gazdaságtan szemináriumvezető, a nevelő tanár funkcióit is ellátja. Ez időben meg a legnehezebben a tanulás, hiszen az anyag nehézségein kívül sokat küszködnek a nyelvvél is. Az hogy ki mennyi idő alatt tudja elsajátítani a magyart, egyénenként változik. Egyébként igen nehéz erről a témáról általánosságban írni, hiszen emberokról van szó, akik között egyébként is nagy különbségek vannak, nem szólva az országok és kontinensek közti eltérésekről. De talán helyes az a megállapítás, hogy a második évben vannak a hallgatók magyar nyelven vitaképessé, s értik meg az előadásokat.

A diákok ügyes-bajos dolgaival, problémáikkal a külügyi bizottság foglalkozik. E bizottság vezetője Kollár Zoltán tanársegéd, aki elmondta, hogy meg sok a sűrűlódás a magyar és külföldi hallgatók között. Az alább felsorolt példák inkább az egyes magyar hallgatók körében kialakult szemléletre vonatkoznak. En-

nek nem fajt, hanem egyéb okai vannak. Például az anyagi oldalról nézve, sokan úgy látják, hogy egyes külföldi hallgatók „nagyobb lábon” élnek, mint magyar diákok. (Gondoljunk a Volkswagennel bejáró néger hallgató-

nek nem fajt, hanem egyéb okai vannak. Például az anyagi oldalról nézve, sokan úgy látják, hogy egyes külföldi hallgatók „nagyobb lábon” élnek, mint magyar diákok. (Gondoljunk a Volkswagennel bejáró néger hallgató-

nek nem fajt, hanem egyéb okai vannak. Például az anyagi oldalról nézve, sokan úgy látják, hogy egyes külföldi hallgatók „nagyobb lábon” élnek, mint magyar diákok. (Gondoljunk a Volkswagennel bejáró néger hallgató-

A fekete ég összeért a földdel. A havon körös-körül fojtok és hullámok, tölcser alakú szakadékok, süppedések, valóságos hófészkek alakultak. A baljósatíán füttyülő szél harsogva pásztázta, tépte, mint hatalmas gereblye az egész vidéket. Kemény volt a fagy. A szíve és lelke borzongott az egész természetnél. Sehoh senki és semmi. Néhol elmosódottan fantszilikus alakok tüntek fel. Lehet, hogy magányos fenyők jégcsipkés árnyképe — lehet, hogy ástó ágyúk és szuronyok erdeje, de lehet az is, hogy ember. Magányos, kiveret, bolyongó ember, aki tapossa, gyúrja a havat — át az éjszakán — bele a reggelbe.

Elfordította a fejét, szemét fáradtan hunyta le. Elkínzotta, agyonnyitott karjai úgy lógtak, mint két korhadt törött karó, melyek nem is hozzá tartoznak... Szinte észre sem vette őket. Barna, egykor meglefényű hullámos haja csapzottan hullt magas homlokára. A fiatal, szinte kistűs test — húsz éves volt — jurszán mezfeszült, mint felajzott íj, és eltűnt belőle a bennitő fáradtság. Lehunyt szemei előtt lepergett élete, a köhida börtön falai eltűntek a semmibe...

Csak egy villanás, öreg vipapó nagyapja, testvérei, tanoncvei, majd egy már régen elfelejtett lány arca... Hirtelen magát látta, amint friss csapásokkal szeli át a két Dunát, szinte testén érezte a lágy, forró horányi homokot, látta a fiúkat, a Magdolna utcai kis étkezőt, komoly, cserzett arcú férfiak hajoltak hozzá közel — eget az egész lelke. „Eltárs, a feladat a kövvetkező...” — látta a budai erdőket, ahol az első szavak szóltak az észhez, az emberhez, hallotta az elstutogott

Apróságok — bosszúságok

Minden hónap 15—20-a között kapják meg az arra jogosultak étkezési utalványukat a dékáni hivatalból. Ez idő tájt rendkívül zsúfoltak a dékáni hivatalok, mert ez kb. 300—400 embert érint. A dolgozók képtelenek ennyi ember jegyét rövid idő alatt kiadni, a helyiség szinte kihűl a sok ajtónyitogatástól. (A tumultusról régi élmény jut eszembe: második gimnazista koromban, egy gyárlátogatás után osztálytársaimmal — negyvenen voltunk — bementünk egy szűk pétküzetbe és sorba állva, mindegyikünk kért egy-egy kiflit. A két segéd seprével tuszkolt ki bennünket az ajtón.)

Nos, vannak, akik az utalványt elfelejtik 20-ig átvenni, ők csekkeket kapnak és 20 forint különjárás díjat fizetnek. Az ügyintézés ilyen formája szemmel láthatólag senkinek sem jó. Sem a dékáni hivataloknak, sem nekünk.

Es mindenki bosszankodik.

★

Minden hónap vége felé egzisztenciális helyzetem labilisan mondható. (Máskor is, de ekkor különösen.) No de komoly aggodalomra semmi ok: a bűvös 25-e minden problémát megold. Elindulok hát a pénziár felé, felvenni keveske járandóságomat. Odaérek a főosztály folyosóra, s visszahökölök: mintegy kétszáz elfásult arc látok. Legszívesebben elrohannék, de

Történelmük során elszenvetelt sérelmeikkel, megaláztatásukkal magyarázható mind ez, sajnos, még itt nálunk is, az utcán járva, igen sokszor hallhatunk sértő megjegyzéseket. Ez is oka lehet annak, hogy általában nem használják ki a főváros nyújtotta kulturális lehetőségeket, sőt még az egyetem nyújtotta lehetőségeket sem. Azért általában, mert egyesek a szórakozást néha túlzásba is viszik. Mindezen csak nagy türelemmel és segítőkészséggel lehet változtatni, csak akkor lesz eredménye, ha ez a szándék nemcsak a velük foglalkozó tanárok, hanem a diákok részéről is megvan.

— egerszegi —

Bélelt boríték

Egy mama nemrég telefonon felhívta a filozófiai tanzséket. Elmondta, hogy gyermeke esti hallgató, és nem sikerült neki a filozófiai megbeszélés. Megkért egy oktatót, konzultálna egy kicsit az ifjával.

Ez meg is történt. Néhány nap múlva az oktatót a tanszéken egy boríték várta, s benne 100 Ft a „hálás” mamától. Az oktató felbontva a borítékot, felháborodott. „Minek néznek ezek engem — gondolta —, pincérnek vagy fodrásznak, aki borraival fogad el?” Némi töprengés után azonban rájött, hogy szó sincs borraivalról. Hiszen még csak a konzultáció történt meg, a beszámoló még hátra van, itt tehát nem borraivalról, hanem — fogalmazzunk nyersen — vesztegetésről van szó. És ez mindjárt más. Hiszen ez csak a BTK-ba ütköző cselekmény, s mégsem annyira megalázó, mint a borraival.

A pénzt természetesen visszaküldte és ezután közli a szóban forgó szülővel, és gyermekével: a tananyagról a jövőben is szívesen konzultál bárkivel, hiszen ez kötelessége, a beszámoló és a vizsgán pedig igyekezni fog úgy elbírálni a feleletét, mintha ez az eset meg sem történt volna.

(R—r)

Tanuljunk a demokráciát

LAPUNK MÁS HELYÉN

HÍRT ADTUNK arról, hogy az általános karon titkosan megválasztották az új kari KISZ-titkárt és a vezetőség új tagjait. Érdekes azonban megemlékezni arról is, hogy ez a választás bizonyos értelemben kísérlet volt. Valamennyi tisztségre több jelölt állították: kettőt vagy három. A jelöltek közül az egyik a három elvtársat jelölték, akik közül ezúttal valóban a kar KISZ-tagságát képviselő küldötteknek; a csoport képviselőinek kellett választaniuk.

Az persze csak látszatdemokrácia volt volna, ha a küldöttek helyben tudják meg, hogy kik a jelöltek, és kapásból adják le szavazatukat.

A december 8-i kari gyűlést hosszas előkészítő munka előzte meg. A vezetőség már a szemesi táborban, szeptemberben, majd az októberi kari gyűlésen felhívta az ottlévő KISZ-vezetők figyelmét az

utódlás közelgő problémájára. A novemberben megtartott titkári értekezleten a jelölő titkári ismerette valamennyi titkárral, hogy kik a számbajelöltek, s az egyes jelöltek milyen előnyei és hátrányai vannak a titkári munka szempontjából. (Ez persze megkövetelte, hogy a vezetőségen belül is ezt őszintén megvitassák.)

AZ ALAPSZERV TI-KÁROK TOBBSEGE megbeszélt a kérdést az alapszervezet tagságával. Így a legtöbb csoportból kész állásfoglalással jött a küldött a kari gyűlésre. Úgy tűnt, hogy a legtöbb csoportban komolyan vették a választást, és érezték a tagság, hogy valóban felelősségteljes döntést kell hoznia. A III. évfolyam C-szakszok például — akik a kari gyűlés időpontjában laboratóriumi gyakorlaton voltak — elküldték szavazatukat, a másodéves elméletiek pedig még a kari gyűlésen, a szavazatok leadásakor is vitakoztak: kire adják szavazatukat.

Az ilyen választás persze sokak számára szokatlan volt. A reális, elsősorban a jelöltek hibáira koncentrált jellemzések olyan benyomást keltettek, mintha egyikük sem lenne alkalmas tisztségére. A küldöttek többsége azonban megérezte, hogy éppen ezek a reális jellemzések szolgálják a tényleges választás lehetőségét.

JOGOS VOLT AZ A FELMERULT IGENT, hogy a jelöltek terjesszenek valami „programbeszéd”-félét a kari gyűlés elé. Kiderült ugyanis, hogy van az új némi aránytalony különbség abban: hogyan képzeli a három jelölt a kari KISZ munka továbbfolytatását. Így lehetett volna még érdemibb a választási lehetőség nemcsak különböző alkatú személyek, hanem különböző elképzelések között is.

A választás további hiányossága volt, hogy a többi jelölt kiválasztására, jellemzésére korántsem fordított annyi gondot a vezetőség, mint a titkársjelöltekére. Itt vita is kevésbé bontakozott ki.

A KISZ-LET MEGIS EREDMÉNYES VOLT. Hiszen biztos, hogy az így választott új vezetőket jobban ismeri majd a tagság, mint ha az áprilisban megválasztott vezetőség a szabályos rend szerint kooptálta volna őket. Erdemes felhasználni az itt szerzett tapasztalatokat a másik két karon és VB-szinten soron következő választásokon, felhasználva természetesen a negatív tapasztalatokat is. Ezért is örvendetes hogy ott voltak a kari gyűlésen a másik két kar KISZ-vezetői is.

Kincses György

B. T.

Ajánlás karácsonykor

mondásokat, melyek az ő lelkét is megtermékenyítették.

Ezre a fasiszta csizmák patkós sarkát az ujjain, mellén, orrát marta a pisztolyból felsapó löpőrjűst, újra tüzelt teste és lelke, újra észébe villant az elhibázott lépés — nem volt elég óvatos, szinte testet öltött a hiba, fogta, marcolta kezével, megragadta — tovább nem engedte, senki sem fog lebukni...

Váratlanul felnevetett, mert a mama készítette vasárnapi piros, savanyú káposzta és csak a neki, a legkisebbnek dugdosott alma ízét érezte szájában, és tudta, hogy többet ilyenét már nem eszik. Reggelre vége, kivégzik mindhármat. Karácsony előtt búcsút mond az életnek, pedig már mindenütt égnak a tüzek. Tudja, hisz tegnap, vagy tegnap előtt jött a hír titkos útján, ütemes koppanásait a falon át most is hallja — az oroszok elfoglalták Székesfehérvárt! Tarts ki, tarts ki!...

Látta Juliskát, amint ajánlatot összerakadt, amikor megtudta, hogy kivégzik, és látta nagyon a szíve; ő már nem fogja ismerni a fiát, mert biztosan fiú lesz, akit asszonya ott hord a szíve alatt. Egy könnyesepp csurrant ki a szeme sarkán, és eltűnt cseppesen a kék között. — És villant benne, vajon mit hord magában a föld tüzes mélye, hová folyik az idő tüzes folyója, mit „pusztít el” a víz az éltől útjából. És vajon fogsága hogyan termékenyíti meg a földet, a munkát, az em-

bert? — Hogyan? Vajon az ő tüze, lelkének tüze is lobog-e benne? És látta magát, mint élőt, látta a jövőt és az élő Robi beszélgetni kezdet azzal, ki már holnap nem él! Nincs jogod meghalni! — kezdte. Segítened kell nekem! Nem tudom, mit csináljak, így elveszttem a múltam Most vagyok, de hogyan lettem? Hogyan éljek? Mondd meg, te tudod, hisz értünk voltál Halljam, beszélj!

Neveltséges — válaszolta —, azt hiszed, hogy nekem vagy nekünk mindegy az, hogy sít-e a nap fölöttünk vagy nem? Bizony pajtás, nem mindegy az, hogy miképp élünk. Mert mit éltem én, és a hozzáam hasonlók? Mert mihez volt jogom? Jogom volt kiáltani, hogy hé, megálljunk! Nincs mit ennem holnap! — mondhattam akár én, akár más — nem ordítva — csak egészen halkán! — „Uram magának ügyis sok van, adion pénzt kabátba, hogy ne fázszam!” Ordíthattam vagy sutoghattam a szegénytől... csontunk, lelkünk összetörték. S én azt hittem: ez a rend, a rend, ennek így kell lenni. Itt belül lángozott, verdesett szívem, mint szárnyaszegett madár.

Hát érted? Igen, mindamellet szeretem az életet, szeretem benne azt a kis jót, amit sikerült megszereznem: a Duna csillogó vizét, a part forró homokját, a kirándulóhelyeket, boldog voltam — én is értem a boldogságot —, amikor szívesen lettem... de bolond fejjel azt mondogat-

tam magamban gyakran: „Most szerencséd volt Robi! Azonban jól vigyázz!” Később azonban, nem is soká, rájöttem arra, jogom, és jogunk van a naphoz, a meleg kabáthoz, az öleléshez, a szerszám vasához, a kenyérhez, igen, jogunk van az élethez, semmi sem vágyalom... És mi — égünk érted; a múltat égetjük. Ezért éltem én, s neked ezért kell jól sáfárkodnod az étellel, hogy lobogj, lángolj te is a többiekkel, tápláld a tüzet.

— Értelek —, felelt csendesen, ki a jövőben élt, — de akkor miért sirtál az előbb? Sajnálod az életet? Miért? Még a tiéd, s ha beszélsz, bizony meghagyják neked. — Hallgass! Nem leszek áruló! Fáj, nagyon fáj elbukni a küszöbön... De mi bennetek élünk tovább! Érted, drága pajtás! Értitek!...

Hirtelen megriadt. A szürke falak megint körülzárták. Megkínzotta ujjával homlokához nyúlt. Közéledő bakancsok koppantak a folyosón. Elindult. Kistűs teste megfeszült, mint a megpattanni készülő, felajzott íj. Szíve hevesen lüktetett, de szilárdan lépett. Az udvar havas falánál állt, csendesen inett! két társának, Barnának és Pistának.

A fekete ég összeért a fekete földdel, de a zord fagy olvadni kezdett. Hajnalodott, eltűnt a homály, köröskörül világosodott már az ég és a föld... Tüzek égtek mindenütt...

★

Huszonhárom éve, hogy karácsony előestéjén, Barcsy Zsilinszky Endrével együtt, a nyilasok Sopronkőhidán kivégezték a három ifjúkommunista harcost: Pataki Istvánt, Pesti Barnabást és Kreutz Róbertet.

Kedves Olvasóink!

Az elmúlt évi előfizetéseket a mostani számmal lejárta, erről — a korábbi számunkhoz mellékelte levélben — minden olvasónkat értesítettük. A csatló csekkek alapján — a vizsgaidőszakra való tekintettel — még elfogadjuk előfizetéseket, sőt újabb megrendeléseket is. Január 8-ig még meg lehet rendelni a „Közgazdász”-t! Közvetlenül az egyetem 161 756—70. számú egyszámú lára is befizethető az előfizetési díj (10,— Ft egy egész évre).

Nappali hallgatóink — szintén január 8-ig — még rendezhetik előfizetésüket a csoportok terjesztőinél. Tanáraink és az egyetem dolgozói pedig a tanszékeken fizethetik elő az újságot.

LEGKÖZELLEBBI MEGJELENÉSÜNK

Egyben tájékoztatásul közöljük, hogy lapunk a vizsgaidőszak idején, január 13-án jelenik meg, majd a következő megjelenés ideje február 10-e, szombat lesz. A további megjelenési idő: a szokásos kéthetenkénti időpont.

Terv-matekos tépelődése

— Elfogadtam, elfogadtam, igen, nem, igen, nem, nem, nem, nem... Minden héten elhangzik az ítélethirdetés, hogy utána a soros elmarasztalt lemondóan legyintszen — kikiátkozom.

Ezt természetesen nem teszi meg, hanem tovább élvezi az egyetemistásgát, no persze, „addig, amíg lehet”. Ez amolyan szállóige féle nálunk, de bár sokszor mondjuk, ritkán gondoljuk komolyan. Pedig nagyon jól kifejezi azt a bizonytalanságerzetet, amely a golyát az első félévben elölti. (Vagy nemcsak az első félévben?) Azt hiszem, amíg nem jutott tül az ember az első vizsgaidőszakra, nem esett át az első fűzkereszteségen, addig nem érezheti magát igazán egyetemistának, vagy leendő terv-matematikusként, hiszen mindannyiunk felett ott lebeg a szakról eltanácsolási réme. Ezért van az, hogy most mindenki teljes gőzerővel tanul, derivál a galérián, könyv fölött görnyed a könyvtárban, vagy boldogítja otthon a családot trianguláris mátrixokkal... Summa summarum, ahhoz, hogy a heti kb. 12 óra matematika óra anyagával lépést tarthassanak, a nap minden szakát a számok tudományának kellene szentelniük.

Persze nem mindenki nyög egyformán. Jobb a helyzetük a „Fazekas”-oknak, hiszen a mások számára szinte új anyag nagy részét ők már ismerik. (Sajnos gyakran az ő tudásuk alapján állítják elének a mérceit tanáraink.) Ilyenkor csüg-

gednek el azok, akik a pályaválasztáskor még nem tudták határozottan eldönteni, melyik szakot válasszák, s nemegyszer fordul meg fejükben: „Vajon tényleg nekem találtak fel a matematikát?” Ami viszont nem meglepő: a legnehezebb a technikumból jöttek helyzetbe, hiszen jóval kevesebbet tanultak matematikából, mint amit a gimnáziumi tananyag előír. A matematikán kívül persze itt van mindjárt a másik „nehéz tárgy”, a politikai gazdaságtan, a sok merőben új fogalom rendszerével, kifejezőmódjával (itt viszont a technikusok vannak előnyben). Meg kell birkóznunk a nagy anyagból adódó módszertani problémákkal is. Ez szintén ismert golyagond. Valószínűleg ők azok, akik jóval nagyobb időt fordítanak a politikai gazdaságtan megismerésére, mint esetleg helyes módszerek mellett elengedő volna.

Végül, de nem utolsósorban a nyelvéről sem szabad megfeledkeznünk, az orosz mellett angol is tanulunk, amelyben csak rendszeres gyakorlás mellett lehet eredményt elérni. De mikor?

Azt hiszem viszonylag kiegyensúlyozottan boldogulunk csak úgy lehet, ha sok másról lemondva, a tárgyak sorrendjét mérlegelve, beosszuk az időt — de azzal a perspektívával tenni mindezt, hogy problémánk egy része golyagond, és talán február elején — ha a vizsgák sikerülnek, lehetünk urai és nem rabszolgái a nap 24 órájának. — bkr —

Ankét a klubról — a klubban

Ídeje, hogy néhány szót ejtsünk egyetemünk klubjainak működéséről és elkövetkezendő feladatairól. A klubmunka értékelése és továbbfejlesztése érdekében szervezte a klub vezetősége a december 12-én lezajlott ankétot, ahol Pataki János klubtitkár beszámolója után, az összes jelenlévő hozzájárult a klub jelenlegi és jövőbeni problémáinak.

A klub felvív munkájának eredményességét jól érzékeltetik a számok. Szeptembertől december 12-ig 59 rendezvény szerepelt a műsoron, összesen 6072 látogatóval. Ez a szám magasabb, mint tavaly és tavaly előtt az első félévben. Táncrendezvény 21 alkalommal volt, összesen mintegy 2000 látogatóval. A politikai rendezvényeket általában egyenként 140 fő hallgatta meg. Új kezdeményezés e téren, a gazdasági vezetőkkel folytatott beszélgetéssorozat, amely a tapasztalatok szerint igen sikeres volt. Csaknem vizsont a fórumok száma, amely, ebben a félévben mindössze három volt, nem túl nagy érdeklődéssel kísérvé.

E néhány szám — úgy hiszem — bizonyítja, hogy a klub vezetősége jól dolgozott ebben a félévben is. Mint tudjuk, hivatalos elismerésben is részesültek, megkapták a KISZ Központi Bizottság Kíváló Klub címét. Természetesen hibák is előfordultak, de a legtöbbet a terveknek, melyeket a vezetőség megvalósítani készült a következő időszakban.

Mindenekelőtt világos dolog, hogy a klub felvívéré szűk, és így nem egy rendezvény alkalmával sokan nem férnek be. Erőtt a jobb helykihasználás érdekében a vezetőség ki akarta eserni a berendezést. Kisebbsz asztalokat, székeket helyeztek el a klubban, és ezzel jelentősen megnövelte a klub befogadóképessége. Ez viszont természetesen bizonyos fokig a kényvelen rovszra megy, és így a legtöbb megoldáson még gondolkodni kell.

A szombat-vasárnap esti táncbemutatókhoz a klubban új fényképezőgépet, a fényképezőgépet autómattalusan mozdítani lehetőséget szereztek be a klubban, nagyon kellemes hangulatot teremtve. Igen érdekes és szellemes kezdeményezés.

A klubban a felvív munkájában jelentős helyet foglal el a

EKSZ, az egyetemi klubszínház. Ennek keretében szombat esteként, hétfő esteként és csütörtökönként 10 vagy 11 órai kezdettel 2—3 és félórás színházi esteket rendeznek. Bemutásra természetesen olyan darabok kerülnek, amelyek a helyiség méreteihez, hangulatához illenek. Ezekben a műsorokban fellépnek neves művészek, kezdve az egyetemi színjátszó csoport tagjainak végzettségig, a legkülönbözőbb egyéniségek. Nemcsak a kamara előadásokról van szó, hanem valódi színházi estekről, színpaddal és egyéb kellékekkel, természetesen a lehetőségek határain belül.

Talán nem kell sok szó, az EKSZ propagálására, hiszen az elgondolás nagyon figyelemre méltó és önmagáért beszél. Ha megvalósul, a klubot igen magas szintre fogja emelni a hasonló intézmények sorában — hallgatóink nagyobb örömeire és szórakozására, a gyakorlati megvalósításuk természetesen még sok minden hiányzik. Nincs kidolgozva a megvalósítás menete, módszere. Ezért bárki, akinek valami ötlete van, az egyetemi klub színházal kapcsolatban, szívesen látunk a földszint 60-ban, mondja el ötletét, s vegyen részt a megvalósításban is!

Azonban! Ezek a dolgok nagyon kellemesek, érdekesek mindenki számára. Egy probléma van csak! Ez pedig a pénz. A klub fevén nagy részről, dolgozik, a rendelkezésre álló pénzügyi viszony nem mindig elegendő. Az itt említett tervek, elég jelentősnek megemelik a költségvetés kiadásait, és ezt a többletet nyilván fedezni kell valahonnan. E probléma megoldására többféle terv merült fel. Egyrészt az, hogy az alábbi rendezések a szombat esteként a táncbemutatókat, amelyek nagy számban hivatottak előadni. A másik terv: táncbemutatók munkát kell szervezni, és az így befolyó összeget kell a tervek kivitelezésére fordítani.

A harmadik vonatkozásban bárki, aki nem érti, hogy használható megoldás van, vagy aktivitást ezen a vonalon kívánna kamatoztatni, menjen be a „Klub”-ba és beszélje, mi tud tenni! „Szóval” a klubban a felvív munkájában a vezetőségnek ezekben van a legnagyobb támogatására, és segítségére.

Lovász Péter

Helsinki jegyzetek III.

Filmek és tendenciák

Nem én találtam ki, hogy a tömegek tájékoztatása és egyben megnyerése szempontjából a legfontosabb művészeti eszköz a film. Minden filmalkotás, amelynek a legcsekélyebb mondanivalója akad, állást foglal — más szavakkal: propagandát fejt ki valami természetesen is. A burzsoáz társadalmam sem tesz mást, mint — a rendelkezésére álló eszközökkel — a „maga igazát” igyekszik bizonygatni, a helyi igazságoknak megfelelően különböző hangon és más-más pszichikai fogásokkal. De milyenek lehetnek a tendenciák, amelyek egyrészt e filmek mondanójára, másrészt bemutatásuk, népszerűsítésük mögött rejlenek?

Az első egy dokumentumfilm volt, a címe: „A finn függetlenség ötven éve”. Már az első esien levetítették a nemzetközi diákhat mintegy ötven — többségében kapitalista országokból összesereglett — résztvevőjének. (Ezzel csak azt akarom mondani, hogy itt nem elsősorban az „ellenfél megnyerése” volt a cél.) A házigazdák akkor is — mint a későbbiek során annyiszor — mindenekelőtt (nagyon helyesen!) önmaguk népszerűsítésére törekedtek. Nem tehetnek róla, hogy ez nem mindig egyértelműen sikerült.

A történetileg három részre (1917—1939, 1940—1944, 1945—1967) tagolt film a december 6-i népszerűség előkészületeinek egyben született. Az ilyenkor szokásos számvetés talán még jobban is sikerült, mint alkotóik elképzelték: „feketén-fehéren” rajzolódott ki előttünk a Finn Köztársaság ötvenéves története, de különösen az a szemlélet, ahogy ma Finnországban ezt az időszakot értelmezik és magyarázzák. A proletárforradalmat csirjában elfojtó, az egykori cári tisztelet „nemzeti hőse” lett németbarát Mannerheim marsall — Horthyéhoz egészen közel álló — politikai pályafutásának méltatása, a negyvenes évek vadul oroszellenes hangulatának felidézése

és az utóbbi tíz évben, Urho Kekkonen elnöksége alatt gyümölcsöző fejlődésnek indult szovjet—finn kapcsolatok életése „békésen megférnek” egymással ebben a filmben. Mindezt lehet, sőt „így kell” csinálni, hiszen az ő elképzeléseikben az ideológiák korántsem annyira kibékíthetetlenek.

A rohamosan fejlődő kis egyetem városban, Jyväskylä-ban láttam az utóbbi évek legnagyobb finn filmiskolájának, az „Ismeretlen katoná”-t, amely műfajilag filmballadának tekinthető. A második finn—oros háborúról (értsd: a Nagy Honvédő Háború északi harcáról) szól ez a film; egy maroknyi embercsapat küzdelmeinek, múlt örömeinek és hosszan tartó szenvedéseinek drámai megélevezésén keresztül, halatlant művészi kifejező erővel emel szót a háború, mint az igazi emberi értékeket megcsúfoló és elpusztító intézmény ellen. Kár, hogy ez az egyébként igen értékes, az egyén és a háború viszonyában sok igaz gondolatot felvető film sem tud megszabadulni a nacionalista beállítottságtól, a hamis történelmeszemből; sejteti sem engedni a második világháború igazi természetét, a fronton hadakozók valódi érdekeivel homlokegyenest ellenkező voltát, a finn nemzet történetének „hősi korszakaként” állítva be azt.

Az ilyen filmek a finn (és általában nyugati) fiatalok pacifista szemléletét látszanak alátámasztani; a „make love, not war” (szeress, ne háborúskodj) jelszó és program igazolására használják fel azokat, akik gondosan igyekeznek elkendőzni a szemben állás lényegét, a konfliktusok valódi tartalmát.

Korántsem a humanizmus jegyében fogott propagandaeszköz a James Bond-sorozat. Öfelsége haditengerészetének 007-es ügynöke azért van a világon, hogy a modern technika valamennyi csodáját felhasználva küzdjön (megpédig eredményesen!) a „vörös gazfickók” ellen, a nyugati civilizáció védelmében. (Hogy mindez egy brit állampolgár magasztos feladata, abban nem nehéz felfedezni Anglia nagyhatalmi nosztalgiait...)

A világvárosi fényében csillogó Helsinki mo-zreklámjai — amelyek most éppen a „Csak kétszer élhetsz” című legeslegújabb James Bond-filmet hirdetik — arra már nem adhatnak választ, hogy

mi szükségük van a finneknek az antikommunizmus szélesvásznú, sztereotázású, legmodernebb szinttechnikával és ragyogó kísérőzenével készült, mindezen tu.ajdonságai ellenére is igen bárgyú programjának népszerűsítésére. Bizonyára a klasszikus polgári demokrácia elengedhetetlen tartozéka?

A sorozat e legújabb darabja — a „korszellemek” megjelölő — párfordulástól tanús-

Mikulás-est

Igazi szórakoztató kombinátá

lépett elő múlt szombaton az egyetemünk. A szokásos klubtánccon kívül, a Liversing-együttes reszkettette meg az aula falait a középiskolások szalagavató bálján, de az eldugott tánckari próbateremben is szórakozni gyülekeztek a résztvevők 7 óra körül. A zenekar és a tánckar hagyományos Mikulás estjére voltunk hivatalosak a „Közgazdász” fotósával.

Az aligát táborok, közös próbák, fellépések sokasága kovacsolta össze ezt a gárdát, amely teljes létszámban megjelent a hangulatossá varázsolt próbateremben. Bardóca Béla, a kultúr csoport titkára vendégeket is üdvözölhetett:

„En mindenki-ben család-tam...”

Szabó Kálmán és Bikács István elvtársakat. Először a legjobban dolgozóknak jutalmakat adtak át — és ezzel véget is ért minden hivatalos aktus. Az ajándékok kiosztása következett. Minden ajándékhoz mellékeltek egy kis cédulát, amelyet nagy derűvel közepette fel kellett olvasni. Ennek célzatosságát készülték ezek az ajándékok — az egyik fiatal házaspár, ahol éppen most merült fel a „kicsi vagy kocs” probléma, egy felhúzható játékaútót kapott...

Es emelkedett a hangulat — valljuk meg, nagy szerepe volt ebben annak a kitűnő bormak, melyet az intéző bizottság ki tudta milyen forrásból „hajtott fel”. Beszélgető csoportok alakultak ki, megszólalt a magnó...

— rózsahegy —

„MINI-BOLT”

Nyakunkon a karácsony

s a velejárvó ajándékozási gondok. Mivel a könyv a legrészebb és leghasznosabb ajándékok egyike, most különösen időszerű néhány szót szólni a második előadóterem melletti kis könyvesboltból. Itt mindenki megtalálhatja, amit keres, akár ajándékozni, vagy saját magának kíván vásárolni, s még sorbanállás, tolongás sincs, mint az ünnepek alkalmával a könyvtárakban, utcai pavilonok előtt szokásos.

Kis ízelítő a „mini-bolt” nagy választékából:

Fellelhető itt tudományos művek (Jánosy, Keynes, Mátyás Antal stb. művei), amelyekre tanulmányaink során gyakran van szükségünk otthon is; szépirodalmi kiadványok, kezdve a mesekönyvtől, az útleírásokon, kalandregényeken keresztül a drámáig, festők, írók, művészek életét bemutató könyvekig. Vásárolhatunk itt ezenkívül szótára-

kodik. James Bond Japánban olyan missziót teljesít, amelynek célja: amerikai—szovjet összefogás — angol sugálatra, természetesen — a „sárga veszedelem” ellen. A csodálatos tájakban és gyönyörű nőkben, továbbá elképesztő technikai trükkökben bővelkedő filmben felderíti és — élete többszöri kockáztatása árán — ártalmatlanná teszi a kínaiak rakétámaszpontját, mely már éppen a kelet—nyugati megbékélést látszott veszélyeztetni. Az antikommunisták egyszerűen cseppet sem szimpatikusabb „fajvédők”, ugyanakkor sokak gondolatai még zavrosabbak lettek — e cél elérése a nyugati világ propagandagépezetének elvitathatatlan történelmi hivatása!

Lipovecz Iván

Ha végignéztünk a társaságon, most látszott csak igazán, milyen visszahúzó ereje

Argentín tangó

van ennek a kollektívának. Több éve végzett hallgatók, családostól ültek az újak közé, egy kis baráti beszélgetésre.

Hogy az egyetemi vezetőség látogatása mennyire nem protokolláris jellegű volt, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Bikács elvtárs, az alkalmi népi zenekarba is beült, másodhegedűsnek. Éjjel kettőt tartott a rendezvény — és ezután hétköznapiak közvetlen kemény próbákkal, mind a tánckar, mind a zenekar tagjai részére.

— cserey —

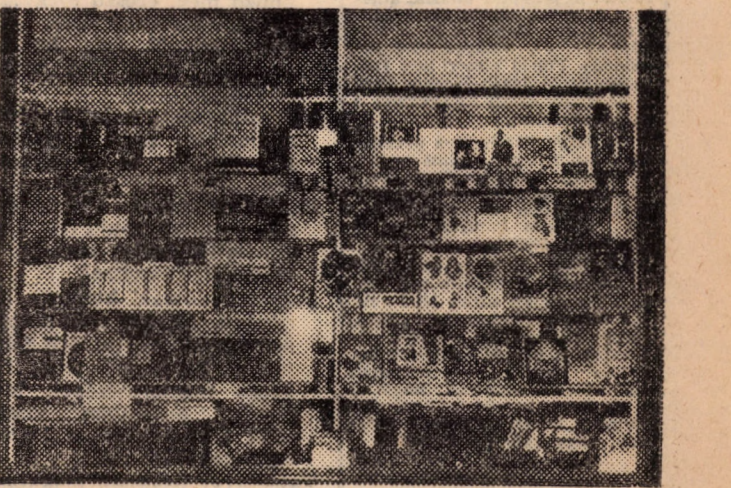

Táncos Láb, a „nagy főnök”

(Kulcsár Ferenc felvétele)

A könyvesbolt az egész tanévben rendelkezésünkre áll, délelőttönként mindenki vásárolhat kedvére való könyvet. Külön öröm számunkra, hogy lehetőség nyílik a kedvezményes könyvekre szóló utalványok beváltására is, így nem szükséges minden esetben a Kecskeméti utcai boltba menni a szükséges tankönyvekért.

— kurtán —

Négy csapatunk az NB II-ben

Az elmúlt hetekben jelentős erőpróba előtt álltak kosár- és röplabdacsapataink: a bajnokság befejezése után újabb mérkőzéseket játszhattak az NB II-be való feljutásért.

Férfi- és női kosárlabdacsapatunk a III., illetve az

még növelte együttesünk, és így összesen 24 pont különbséggel, biztosan győztünk az első találkozóon:

71:50 (40:31)

A csapatból Lőrincz és Saád ponterős játéka emelkedett ki.

nak jó ellátásával és távoli dobásaival, Kabolgy Júlia védekészében és támadásban nyújtott teljesítményével, Ivánka Anikó a lepatanó labdák megszerzésében és pontszerzésben, Schmidt Helga nagy lelkesedésével és eredményességével tűnt ki, de mellettük minden játékos dicséretre érdemes teljesítményéért.

Röplabdások osztályozói
A két fordulón, Szegeden játszották le, mindkét alkalommal (november 18-19, illetve december 2-3.) körmérkőzéses rendszerben.

Nos, csalódnunk itt sem kellett. A lányok minden mérkőzésüket biztosan, 3:0-ra nyerték! A fordulók során első ellenfelük a Pécsi Vöröshajó Meteor volt, utána Sarkad csapatát követték — de nagy ellenállást egyik gárda sem tudott kifejteni. (A 4. résztvevő, Kakasd az első fordulón nem állt ki, a másodikban meg sem jelent.) A mutatott játék alapján a

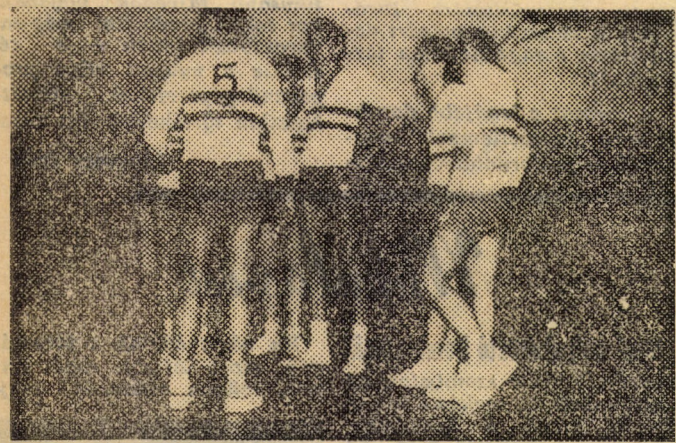
Közgazd. lányok

magasan kiemelkedtek a csoportból; mezőnyben is, de különösen a hálónál, magabiztosan, szépen — és ami a lényeg, eredményesen játszottak.

A fiúk a Gyulai MEDOSZ-szal játszottak először — gyors játékkal

3:0,

majd a Szekszárd elleni találkozó félgyőzelemmel is hasonló eredménnyel végződött. A kö-

Edzői jó tanács a férfi röplabdázóknak

V. helyen végzett, a röplabdások pedig mint első helyezettek szerezték meg a jogot az osztályozón való részvételre.

Kosarasaink november 18-19-én — a csoportbeosztás alapján — a budapesti új játékosokban, illetve Székesfehérváron játszották mérkőzéseiket.

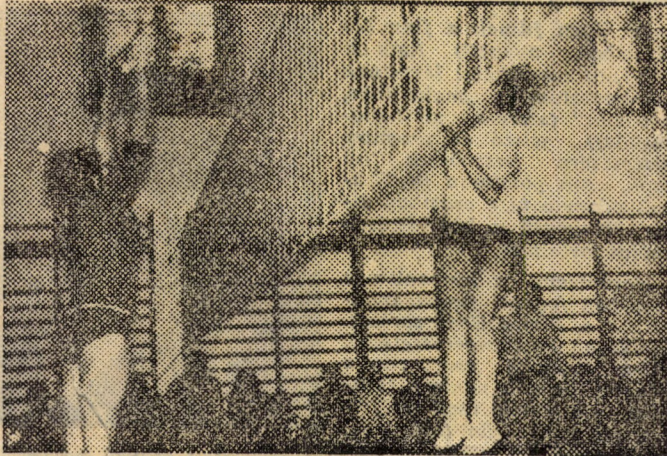
Az ismeretlen ellenfelekkel szemben, nagy érdeklődéssel vártuk az első mérkőzéseket; a fiúknak csoportjukban a Nagykanizsai Bányász, a Gyulai Kínizsi és a Hatvani Kínizsi csapataival kellett megküzdeniük.

A Nagykanizsai Bányász ellen — a kezdeti tapogatózó játékok után — csapatunk biztosan vette kezébe a játék irányítását, s 9 pont különbséggel zártuk az első félidőt. A második félidőben ezt az előnyt

Vasárnap két mérkőzést kellett játszaniuk: délelőtt a Gyulai Kínizsi gárdájával mérkőztünk. Bár csapatunk csak lassan lendült játékba, de így sem volt kétséges főnyerőnk. Lőrincz, Saád és Lilónósen a ragyogón játszó Csányi vezérletével

72:46 (26:17)

arányban győzelmet arattunk! Ez már az NB II-be való feljutásunkat jelentette — az utolsó mérkőzésen már nem

A Meteoros lányok ezt sem tudták sáncolni...

volt tét. Csapatunk egy kissé elfáradt erre a mérkőzésre, s így különösen az első féldél teljesítménye nem volt kielégítő. A második féldélre azonban felelőnkül a játék, és 43 ponttal

93:50 (26:23)-ra nyertünk.

Az osztályozón Lőrincz, Saád, Bujtor, Mártha, Halassy és Csányi nyújtott kiemelkedő teljesítményt, de az egész együttes dicséretre érdemel küzdőszelleméért, fegyelmezettségéért.

A női csapat is veretlenül végzett az első helyen: minden mérkőzésen képességeinek megfelelően, jól játszott — sportszerűségével, küzdőakárásával a rendezők és a közönség teljes elismerését vívta ki.

Eredmények:

Nagykanizsai Vasas Izzó — Közgazd. SC 29:52 (18:30)
Közgazd. SC — Péti MTE 54:41 (20:19)

Székesfehérvári Lendület — Közgazd. SC 27:41 (14:12)

A csapatból Bresák Mária gyorsaságával, küzdőképességével és ponterőségével, Bartal Erzsébet irányító feladatát

Vizsga: (Vizsgálat, vizsgálódás, piszkálódás, népiesen: „húzd meg, ereszd meg”...) — népi szerencsejáték, aki mértéklenül úzi, az fogyasztási adót fizet utána (UV-díj).

Vizsgaidőszak: relatív időmennyiség, mértékegységei: 1 nyúlfarok = 3 vakkanatás...

Pánik: időszakos kísérőjelenenség, ha nincs, majd csinál az elméletlorténét tanszék a vizsgajelentkezéssel.

Jegyzet: időszaki humoros kiadvány. Humorának alapja, hogy az előadó (ld. ott) folyton rá hivatkozik, ezt fokozza megjelenésének időpontja (általában vizsga előtt 3 órától utána következő negyedik napig...)

Tankönyv: ugyanaz másként, 4 felvonásban, előszóval és

MI TÖRTÉNT A KETTES ELŐADÓBAN?

Különös látványban volt részem. Az emelvényen egyik népszerű előadónk olvasta fel a jegyzetet, a terem 500 ülőhelye közül 499 üres volt, az ötszázadikon pedig Steingruber Pubi, a gazdasz-szak negyedéves hallgatója ült. A katalógus eltöröse óta ebben ugyan még semmi rendkívüli sincs, de az nagyon furcsa volt, hogy a Pubi, fején fülhallgatóval titokzatos szavakat mormog egy mikrofonba, és közben összevissza csavarog a tükörképek felé, mint egy rádióadó gombjait. Mert az egy pillanatra sem volt kétséges előttem, hogy a rádióadó tükös.

A KÜLÖNÖS KENGURU

— Steingruber, mit csinálnsz itt?

— Pszt! Maradj csendben!...

Halló, itt Kenguru. A tetük útban vannak a Csígház felé. Atalanta—Bologna 2:0. Azért, mert a faterod göré, Abadir kemény ember és Bizdir messze van. A nejknek terrier a kutya karrier ez ám a premier. X 4 keresi Ráspolyt. Vétel.

— Te Pubi, csak nem valami disznóságon töröd a fejed? Hiszen tudod, abban mindig számíthatok rá.

A FÖTETŐ MUNKÁBAN

— Barátom, neked megártott a sok krimi. Egész egyszerű dolgot csinállok. Felvesszem az úton levő csoporttársak üzenetét és kiadom a Fötető utasításait.

— Értem. Úgy látszik, tévedtem és ez nem a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, hanem a Hülyék Intézete.

— Ugyan te marha! — szólt kezevesen. Csupán arról van szó, hogy a kötelező irodalmat szeretnék beszerezni a közelgő vizsgákra és azért irányítottam innen az akciót, mert biztos, hogy ide nem teszi be lábát a konkurencia. Itt ugyanis most Lovasútkarban tartás címmel folyik előadás az egész negyedek évfolyamnak, vagyis jelenleg a kettes előadó a legbiztosabb búvóhely előttük.

MI KÖZE SAMUELSONNAK A NILUSI FOLYAMÖRÜKHÖZ?

— Talán nincs még jegyzet, nehéz hozzájutni a kötelező irodalomhoz?

— Hát ha nehéznék találok a nilusi folyamörök imádságos könyvéből megszerezni a tartalomjegyzéket, akkor azt hiszem, igennel felelhetek kérdésekre. A vonalzás általában

SZÓVAL, TETSIK TUDNI, az valahogy úgy kezdődött, hogy megszülettem.

Ebből egészek már akkor bölcse időrelátással és meglepő biztonsággal arra következtettek, hogy nincs isten. Magam e megállapításra csak akkor jutottam, amikor egy testes, fekete-fehér lepedőbe bugyolált öregúr nyakon öntött egy labor hidegvízzel és közölte velem leendő keresztnevemet. Már csepereimden felfelé, amikor egy idős rokon elvitt valami szép nagy homályos hódályba, ahol sok kereszt meg kép volt, és néhány öregasszony mormolt valamit, miközben kezüket dörzsölgették össze. Már-már kezdtem elhinni, hogy mégis van isten, mikor egy szép napon anyám elcipelt egy másik nagy terembe, ahol viszont a játékvastul helyett külföldi rusnya nagy papirokat nyomtak a kezembe, amit tan-könyveknek hívtak. Hatéves tudatom alatt is megerősödött bennem: mégis van isten!

Múlt az idő, eljött a perc: pályát kellett választanom.

olyan sajtótermék, amely összegyűjti az anyagot, télen pedig, jobb híján, leközi...

Beszámoló: Korlátlan statisztikai lehetőség, decemberben jobb szakokon még karácsony estére is jut belőle kettő-három...

Aláírás: mesebeli jutalom, amelyet állítólag csak Mont Blanc megmászása esetén lehet elérni — később mindenki megkapja, mert azért januárban is szükség van vizsgaidőzakra.

Nyelvóra: szórakozási lehetőség, mely műsor szerint december 21-ig tart, azonban a végső napokban már csak reprezentatív felmérés képét mutatja (30 főből átlag 3 reprezentatív...)

Közgazdász: (egyetemi lap, „hátzetmagmi?”, „eszi, nem eszi, nem kap más?”)

családnál és szorgalmasan jegyzetelt a professzor mondásait. Csak arra nem tud rájönni, hogy melyik a kedvenc.

X 4 MEGTALALJA RÁSPOLYT

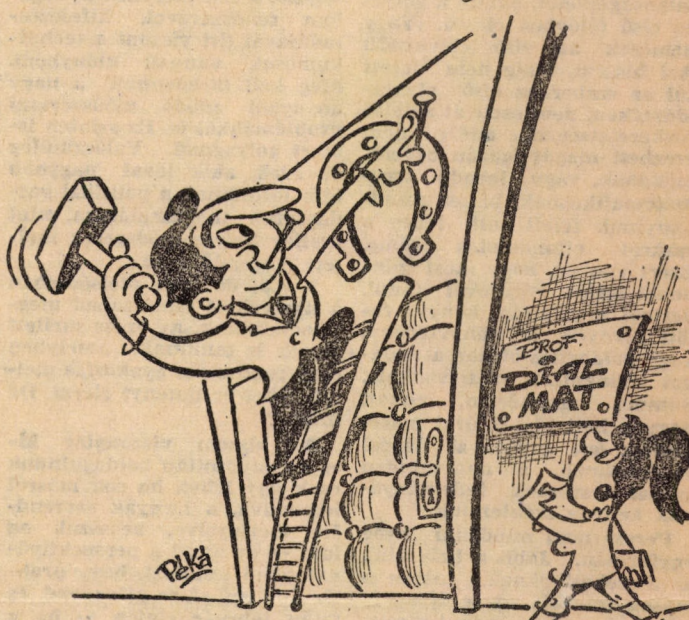
— A hegesztés gazdaságtanából csupán a — Kitől vegyük virágföldet — című aapető munkát adták fel, ebből viszont két példány is az emberiség renaelkezesére áll. Az egyik a Sing-Sing vilamoskének ülése alatt található. A Serfőző Proskó a katonai szolgálat megtagadása miatt már több napja a fegyház lakója, csak azt nem tudja, hogyan csináljon rövidzárlatot, enélküül, ugyanis elég veszélyes villamoszék körül matolni. A másik példány az utolsó sarga-tengeri kalóz kötötte le a barackzsemes üvegeit, ezután a Kubinka Jolán nyomoz.

Ennyi nekem elég volt. Rémulten menekültem az előadóból. Elmenőben még halottam Steingruber Pubi vidám, opt.mista hangját.

— Halló, itt Kenguru. A tearózsák lelegették az optimumot. A Buddha-szem ismét világít. X 4 megtalálta Ráspolyt. Albertnek lovaglóizomhúzódása van, nem utazhatott el a poytyára. Vétel.

— farkasházy —

Babonás vizsgázó

(Papp Károly rajza)

Van Isten? — Közgaz. Karezs ideológiai fejlődése (avagy az ellentétek harca — mint rövid önéletrajz)

Jelentkeztem a nagyon nehéznek ismert vegyipari technikumba. Sikertől, felvettek. Nagy sóhaj: hát van isten... Később sűrűn emlegettem az ellenküzőjt terepszínű, vegyszertől folyos bõrrrel és időnként olyan áradó büzzel magam körül, hogy zsúfoltsághoz ide, én is üres villamoskocsiban utaztam.

VOLTAK IDŐKÖZI, APRÓ világnézetű ingadozásaim is, például amikor csinos osztálytársám érdeklődést tanúsított irántam — van isten; nem belém, csak matek házi feladatomban „szerelmes”: nincs!

Azán simán felvesznek a Közgázra: van. (Mármost isten.) Azán az első kollokvium: nincs. Persze fordított fejlődés is előfordult. Dialmat szemlérum, hosszas vita és röpzhé. Téma: miért nincs isten? — aztán csengetnek: hát mégis-

csak van... Egyébként fejlődésem az egyetemen roppant meggyorsult, órák, sőt percek kérdése volt az ellentétek egymásba átsapása. Menza: két óra húsz perc — senki sem áll sorba előttem a tálalópultnál: van isten; kaja nincs már, hm: szóval mégisincs! Más. Sikertől „lelépni” 10-kor az előadásról — van isten; ugyanaznap háromkor bejövök szeminariumra, kínos közlés „Hát a délelőtti előadón nem hallotta az elvtárs, hogy a mai szeminarium elmarad?” Hát, kétséges, hogy van-e isten? Még másból: Rektori szünnap — van isten! Másnap szeminariumra dupla adag anyag, mert „úgyis érdnek az elvtársak, nem?” — nincs...

Most már végleg eldőlt a vita bennem a= idealizmus javára: most jövök a főszerkesztőtől, azt mondta, leközi az egész humoreskemet: hát van, azért is van isten!

UTOIRAT: megjelent a lap, a cikk felét kihúzta a főszerk. Just sincs — szóval így lesz materialista az ember a KÖZGAZDÁSZ-nál... Sz. I. J.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Lapja.

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

Felelős szerkesztő: Kincses György

Szerkesztőség: Budapest, IX. J.

Dimitrov tér 8 III 381.

Telefon: 188-850/138.

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat.

Készül a Szikra Lapnyomdában

A MI FILMÜNK

Becsületbeli ügy, avagy hogyan lesz az emberből közgazdász.

(Filmszorgatókönyv írta: maga az Élet.)

1. KÉP: Főhős (Fec Lajos). All az sulában. Körülfűtö sok ember. Premier planban főhős arca. Hang hallatszik: „Most, mikor átültek egyetemünk külsőre, fogadják meg, hogy erejükhez képest, mindent elkövetnek azért, hogy képzett közgazdászok legyenek.” Tűmeg: Fogadjuk. Főhős erejéhez képes: csuklik.

2. KÉP: Főhős az I-es előadóban ül. Arcán feszült figyelem. A kamera az arca fölött lassan a padra siklik. Padon egy légy mosakszik. Kamera vissza az arcára. Főhős megdöbbent arccal ül. Hang: „Nagyjában és egyszóban.”

3. KÉP: Főhős beleszimatol a levegőbe, majd orrát és zsebéi befogva lemerül a menzára.

4. KÉP: Statisztika szeminarium. Főhős figyel. Hang: „Ha négy disznó lábainak átlagos száma: számtani átlaggal számoljuk, megkapjuk, hogy egy disznó átlag négy lába van. Most számítsuk ki szoródással! Eredmény 3,78.” Főhős arca látszik, majd áttűnés. Főhős elképzeli a 3,78 lábú disznót.

5. KÉP: Főhős a klubban ül és alszik.

6-8. KÉP: Főhős a könyvtárban ül és egy lánnyal csókolózik: a 275-276-os széken. Közben lassan harmadéves lesz.

9. KÉP: Könyvvitelt szeminarium, Főhős mosolygó arccal akasztókat rajzol, az akasztófa Tartozik aláírása elknyveivel a szemirná luvvezető, a követelre előadóját.

10. KÉP: Szín az aula. Főhős látszik. Körülfűtö sok ember. 4. forduló, Főhős IV. éves.

11. KÉP: Főhős a II-es előadóban. Világazdaságtan előadása. Főhős elmerülten számolja Rejtő Jenő: Piskos Fred a ka-lány című könyvében a kettőspontokat.

12. KÉP: Főhős arca premier planban. Látszik, amint serken a bajusza. Néha idegesen megrendül a szája széle, majd rajta-ütészerűen elalszik. Hang: „A modern kapitalista világ gazdasági fejlődése...”

13. KÉP: Szín az aula. Főhős látszik. Körülfűtö sok ember. Az éppen soron lévő rektor hangja halatszik: „Most, mikor elérkezettünk a búcsú pillanathoz, vérszős hallgatók kezükbe kapják diplomájukat, bátran elmondhatjuk, hogy ez a diploma becsületet, kemény munkát takar.” Az ég csendesen, nagy robajjal leszakad.

— rózsahegy —